

Bảo trì máy tính

Sau khi tìm hiểu các vấn đề về tệp tin, dữ liệu, phần mềm và các chương trình, một vấn đề quan trọng là chúng ta cần biết các phương pháp hoặc thủ tục cần thực hiện sau một thời gian sử dụng máy tính. Không chỉ máy tính mà bất cứ loại máy móc nào cũng cần được chăm sóc. Các thành phần chính của máy cần phải được kiểm tra lại. Nếu có vấn đề gì đó xảy ra nó cần được sửa chữa ngay để tránh ảnh hưởng tới các bộ phận khác. Ngoài ra, cỗ máy cần được sử dụng đúng cách để đảm bảo chúng tiếp tục phục vụ được lâu hơn, và không có vấn đề gì xảy ra. Nhưng chúng ta sẽ làm được gì khi một chiếc máy không làm việc đúng cách? Sẽ đơn giản hơn nhiều khi tự mình làm một công việc thay vì sử dụng một chiếc máy hoạt động tồi để làm việc đó. Để một chiếc máy làm việc hiệu quả nhất, nó cần được

- ❖ sử dụng đúng cách
- ❖ đặt ở một nơi có điều kiện tốt
- ❖ sửa chữa ngay các thành phần bị hỏng
- ❖ người sử dụng cần được đào tạo đầy đủ về cách sử dụng máy

Hoạt động này thường được gọi là bảo trì (house-keeping). Bảo trì máy tính đề cập tới việc bảo trì phần cứng, phần mềm và dữ liệu lưu trữ trên đó.

Bảo trì phần cứng

Các bộ phận của máy tính thường chịu nhiều ảnh hưởng nhất do việc sử dụng lặp lại nhiều lần của người dùng:

- ❖ **Các ổ đĩa:** Ổ đĩa cần được làm vệ sinh sau một thời gian sử dụng bằng cách dùng các công cụ sẵn có dành cho việc này.
- ❖ **Máy in:** Các máy in tạo ra rất nhiều bụi giấy. Chúng cần được vệ sinh nửa tháng một lần tùy thuộc vào mức độ sử dụng. Nếu máy in được sử dụng thường xuyên, chúng cần được làm vệ sinh hằng tuần. Để làm vệ sinh có thể được đảm bảo hơn có thể sử dụng bình xịt hoặc máy hút bụi. Cần cẩn thận khi thực hiện các công việc này bởi vì máy in thường có các bộ phận tinh vi.
- ❖ **Ổ cứng:** Máy tính sẽ không được phép tắt khi một chương trình nào đó đang chạy.
- ❖ **Chuột:** Chuột máy tính cần được làm vệ sinh hằng tháng. Sẽ tốt hơn nếu chuột được đặt trên một bàn rê nhẵn và chắc chắn. Điều này giúp việc hoạt động của chuột sẽ dễ dàng hơn.
- ❖ **Màn hình LCD:** Thiết bị này cần được làm vệ sinh đúng cách với chất lỏng chuyên dụng.

Máy tính cũng là một cỗ máy. Nên chúng cũng có thể xảy ra sự cố. Khi lỗi xảy ra trong một cỗ máy. Lỗi này có thể được thông báo tới kỹ thuật viên phụ trách chăm sóc cỗ máy đó. Để đảm bảo rằng những thông báo lỗi chính xác được truyền đạt, chúng sẽ giữ lại một bản ghi chính xác về sự cố đó. Bất cứ khi nào xảy ra sự cố, thông báo lỗi hoặc mô tả về nó sẽ được ghi

lại. Phần mềm ứng dụng hoạt động trong thời điểm đó được ghi nhận. Thời gian xảy ra lỗi đó cũng sẽ được lưu lại. Điều này sẽ giúp những người sửa chữa máy tính có thể hiểu rõ hơn về nơi đầu tiên xảy ra sự cố.

Bảo trì phần mềm

Phần mềm hoặc chương trình phải được chăm sóc. Nếu một chương trình nào đó có lỗi trong khi nạp hoặc chạy, chúng cần ngay lập tức đưa ra thông báo của người phát triển chương trình đó. Nếu không làm như vậy có thể làm hỏng dữ liệu đang được sử dụng bởi chương trình. Tất cả các chương trình hoặc phần mềm cần được sao lưu sang các ổ đĩa dự phòng để đề phòng trường hợp bản gốc trên ổ cứng bị xóa bởi một lỗi nào đó. Hành động này được gọi là backup. Chi tiết về nội dung này sẽ được trình bày ở bài tiếp theo.

Bảo trì dữ liệu

Hãy xem xét tình huống mà một người dùng phải ngồi và nhập điểm thi của tất cả các sinh viên cùng với tên và mã số. Nhập dữ liệu cho một trường đại học có thể là một công việc đòi hỏi nhiều công sức. Rất nhiều nỗ lực, công sức và thời gian sẽ phải tiêu tốn cho công việc này. Điều gì sẽ xảy ra nếu vì một lý do nào đó dữ liệu đã nhập vào bị mất? Tất cả thời gian và công sức của người dùng sẽ bị lãng phí. Điều này cũng sẽ hủy hoại mọi mục đích sử dụng máy tính. Để tránh điều này xảy ra, backup là hành động cần thiết.

Backup không chỉ là việc tạo ra các bản sao của dữ liệu và lưu trữ trên ổ cứng. Những bản sao này cần được lưu trên các thiết bị lưu trữ như băng từ, ổ cứng ngoài hoặc các đĩa quang chất lượng cao. Có một số lý do để dẫn tới việc mất dữ liệu như mất nguồn điện, điện áp thay đổi đột ngột, máy tính bị sự cố, phần mềm độc hại hoặc bị tấn công bởi hacker.

Backup là việc làm hết sức quan trọng và cần phải được thực hiện sau khi kết thúc công việc hằng ngày trên máy tính. Đó là lý do tại sao công việc này cũng được gọi là *thủ tục cuối ngày* (day end procedure).